

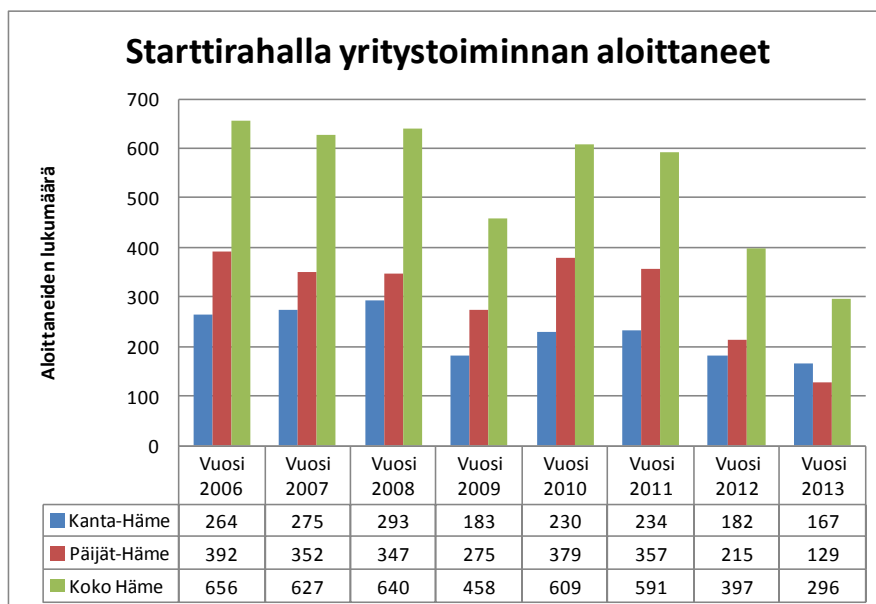

Hämeen ELY-keskuksen yrityskatsaus I/2014

Julkaisuvapaa 9.5.2014

Starttirahalla yritystoiminnan aloittaneita vähiten kahdeksaan vuoteen

Vuonna 2013 Hämeen ELY-keskuksen alueen kunnissa työ- ja elinkeinotoimiston myöntämällä starttirahalla aloitti yhteensä 296 henkilöä, mikä on 101 vähemmän (25,4 %) kuin vuonna 2012. Ajanjaksoilla 2006–2013 mitattuna vuonna 2013 starttirahalla yritystoiminnan aloittaneita oli vähemmän kuin koskaan aikaisemmin. Vuonna 2013 Kanta-Hämeen maakunnassa starttirahalla aloitti yhteensä 167 henkilöä, mikä on 15 vähemmän (-8 %) kuin vuosi sitten vastaavaan aikaan. Päijät-Hämeen maakunnassa starttirahalla aloittaneita oli vuonna 2013 yhteensä 129, mikä on 86 vähemmän (-40 %) kuin vuonna 2012. Alkuvuoden kehitys on ollut päinvastainen koko maassa, jossa starttirahalla aloittaneiden määrä kasvoi vuodentakaisesta 21 prosenttia.

KUVA 1. Starttirahalla aloittaneiden määrä Hämeen ELY-keskuksen alueella vuonna 2006-2013 (Lähde: TEM/Työnvälitystilastojärjestelmä)

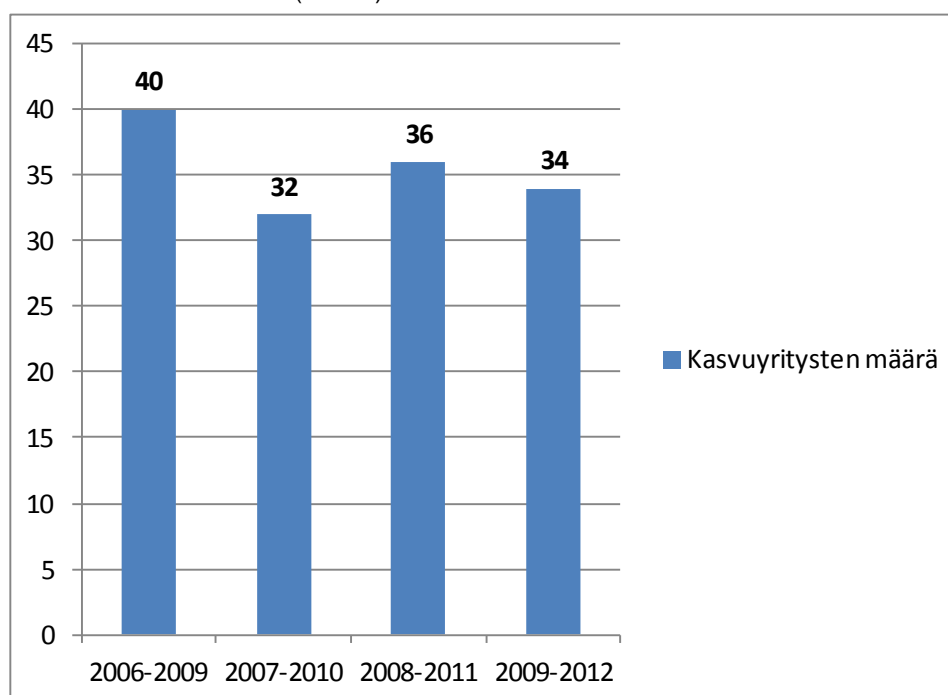
Kuntatasolla tarkasteltuna starttirahalla aloittaneiden määrä oli Kanta-Hämeen maakunnassa vuodentakaisista pienempi Hämeenlinnassa, Forssassa Humppilassa, Jokioisilla ja Hausjärvellä. Hattulassa, Janakkalassa, Ypäjällä, Lopella ja Riihimäellä starttirahalla aloittaneiden määrä kuitenkin kasvoi. Päijät-Hämeen maakunnassa starttirahalla aloittaneiden määrä väheni edellisestä vuodesta kaikissa muissa kunnissa paitsi Kärkölässä.

TAULUKKO 1. Starttirahalla aloittaneiden määrä kunnittain Kanta- ja Päijät-Hämeen maakunnissa vuonna 2012–2013 (Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, työnvälitystilastot)

KUNTA	Aloittaneita vuonna 2013	Aloittaneita vuonna 2012	Muutos lkm	Muutos %	KUNTA	Aloittaneita vuonna 2013	Aloittaneita vuonna 2012	Muutos lkm	Muutos %
Hattula	10	8	2	25 %	Asikkala	7	13	-6	-46 %
Hämeenlinna	66	67	-1	-1 %	Hollola	8	18	-10	-56 %
Janakkala	17	10	7	70 %	Hämeenkoski	0	1	-1	-100 %
Hämeenlinnan sk	93	85	8	9 %	Kärkölä	1	1	0	0 %
Forssa	21	30	-9	-30 %	Lahti	75	104	-29	-28 %
Humppila	1	5	-4	-80 %	Nastola	12	14	-2	-14 %
Jokioinen	2	14	-12	-86 %	Orimattila	11	24	-13	-54 %
Tammela	7	7	0	0 %	Padasjoki	3	6	-3	-50 %
Ypäjä	8	2	6	300 %	Lahden seutu	117	181	-64	-35 %
Forssan sk	39	58	-19	-33 %	Hartola	1	5	-4	-80 %
Hausjärvi	3	13	-10	-77 %	Heinola	11	22	-11	-50 %
Loppi	10	5	5	100 %	Sysmä	0	7	-7	-100 %
Riihimäki	22	21	1	5 %	Heinolan seutu	12	34	-22	-65 %
Riihimäen sk	35	39	-4	-10 %	PÄIJÄT-HÄME	129	215	-86	-40 %
KANTA-HÄME	167	182	-15	-8 %					
KOKO MAA	7557	6267	1290	21 %					

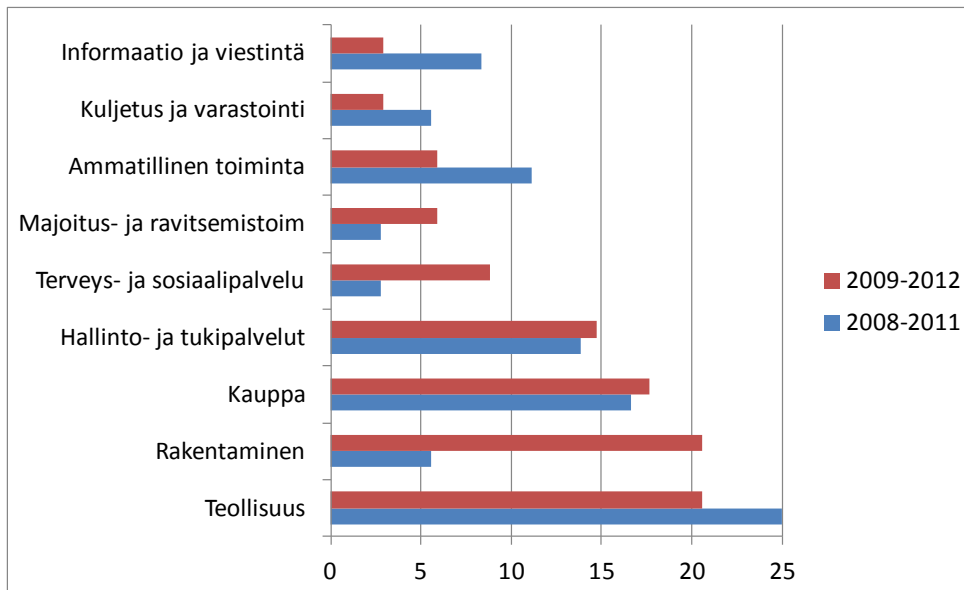
Kasvuyritysten määrä ja toimialat Hämeessä

Kasvuyritysten määrä pysyi lähes ennallaan Hämeessä kaudella 2009–2012, jolloin kasvuyrityksiä oli 34. Koko maassa kasvuyrityksiä oli vastaavalla kaudella yli 800. Kasvuyritysten merkitys korostuu huonoina aikoina. Niistä toivotaan suunnannäyttäjiä muuten aneemiseen talouteen. Kasvuyrityksiksi luetaan yritykset, joiden henkilöstö on kasvanut kolmen vuoden ajan vähintään 20 prosenttia vuositasolla ja joilla oli kasvujakson alussa vähintään 10 henkilöä (OECD).

KUVA 2. Kasvuyritysten määrä Hämeessä eri kausilla (Lähde: Tilastokeskus)

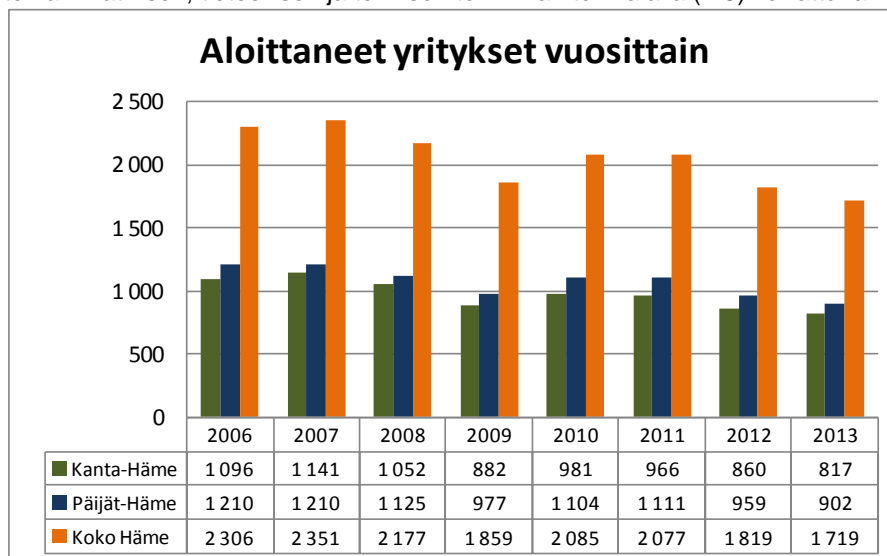
Hämeen kasvuyritykset ovat perinteisillä toimialoilla, kuten teollisuus, rakentaminen ja kauppa Näillä toimialoilla oli yli puolet (20 kasvuyritystä) Hämeen alueen 34 kasvuyrityksestä, reilusti yli 15 prosenttia kullakin (Kuvio 2). Lisäksi hallinto- ja tukipalveluiden alalla toimi noin 14,7 prosenttia kasvuyrityksistä. Lähes 10 prosenttia kasvuyrityksistä toimi terveys- ja sosiaalipalveluiden alalla.

KUVA 3. Kasvuyritysten jakauma toimialoittain Hämeessä (Lähde: Tilastokeskus)

Aloittaneiden yritysten määrä Hämeen ELY-keskuksen alueen maakunnissa ja kunnissa

Tilastokeskuksen mukaan 1 719 uutta yritystä aloitti toimintansa vuonna 2013 Kanta- ja Päijät-Hämeen maakunnissa. Aloittaneiden yritysten määrä väheni 5,5 prosenttia vuodesta 2012, jolloin toimintansa aloitti 1 819 eli sata yritystä enemmän. Koko maassa aloittaneiden yritysten määrä väheni vastaavana aikana 4 prosenttia. Toimialoittaisen tarkastelun perusteella eniten Hämeessä uusia yrityksiä aloitti kaupan toimialalla, jossa toimintansa aloitti 306 uutta yritystä eli 17,8 prosenttia kaikista vastaavana ajankohtana aloittaneista yrityksistä. Rakentamisen toimialalla aloitti 271 (16 %) ja ammatillisen, tieteellisen ja teknisen toiminnan toimialalla 205 (12 %) uutta yritystä. Suurimmista toimialoista aloittaneiden yritysten määrä väheni lukumääräisesti eniten ammatillisen, tieteellisen ja teknisen toiminnan toimialalla (-75) verrattuna vuoteen 2012.

KUVA 4. Aloittaneiden yritysten määrä Hämeen ELY-keskuksen alueella vuonna 2006-2013 (Lähde: Tilastokeskus, yritysrekisteri/aloittaneet ja lopettaneet yritykset)

Aloittaneiden yritysten määrän vähentyminen näkyi suurimmassa osassa toimialoja. Poikkeuksena on kuitenkin kuljetus ja varastointi, jossa aloitti vuonna 2013 Hämeen ELY-keskuksen alueella yhteensä 82 yritystä. Tämä on 25 enemmän (44 %) kuin vuotta aiemmin. Määrällisesti eniten aloittaneiden yritysten määrä väheni ammatillisessa, tieteellisessä ja teknisessä toiminnassa sekä kaupan alalla. Liitteessä 1 on tarkempaa tietoa aloittaneiden yritysten määrästä toimialoittain

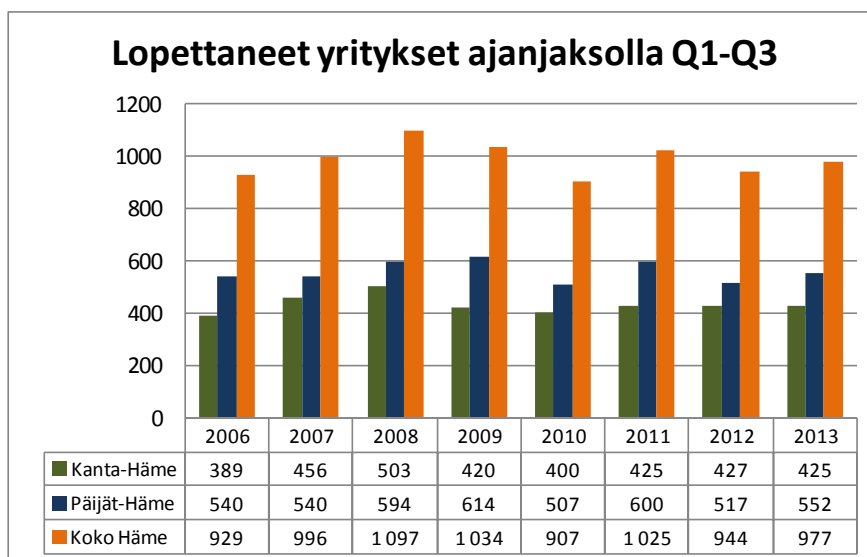
Vuonna 2013 Kanta-Hämeen maakunnassa aloitti toiminnan 817 yritystä, mikä on 43 vähemmän (-5 %) kuin vuosi sitten vastaavaan aikaan. Päijät-Hämeen maakunnassa vastaavana ajankohtana aloitti 902 yritystä, mikä on 57 vähemmän (-6 %) kuin vuotta aiemmin. Kuntatasolla tarkasteltuna aloittaneiden yritysten määrä väheni vuodesta 2012 Kanta-Hämeen maakunnassa Hattulassa, Forssassa, Jokioisilla, Lopella ja Riihimäellä. Suhteellisesti eniten määrä laski Forssassa (-33 %), Riihimäellä (-27 %) ja Jokioisilla (-24 %). Hämeenlinnassa, Tammelassa, Ypäjällä ja Hausjärvellä aloittaneita yrityksiä oli enemmän kuin vuonna 2012. Suhteellisesti eniten yritysten määrä nousi Ypäjällä (283 %). Janakkalassa ja Humppilassa aloittaneiden yritysten määrä pysyi samana. Päijät-Hämeen maakunnassa aloittaneiden yritysten määrä väheni vuonna 2013 Hollolassa, Kärkölässä, Lahdessa, Nastolassa, Orimattilassa, Hartolassa ja Heinolassa. Suhteellisesti eniten aloittaneiden yritysten määrä väheni Hartolassa (-39 %), Nastolassa (-22 %) ja Kärkölässä (-21 %). Asikkalassa, Hämeenkoskella, Padasjoella ja Sysmässä aloittaneita yrityksiä oli enemmän kuin vuosi sitten. Suhteellisesti eniten aloittaneiden yritysten määrä nousi Sysmässä (50 %).

TAULUKKO 2. Aloittaneiden yritysten määrä kunnittain Kanta- ja Päijät-Hämeen maakunnissa 2012-2013 (Lähde: Tilastokeskus, yritysrekisteri/aloittaneet ja lopettaneet yritykset)

KUNTA	Aloittaneita vuonna 2013	Aloittaneita vuonna 2012	Muutos lkm	Muutos %	KUNTA	Aloittaneita vuonna 2013	Aloittaneita vuonna 2012	Muutos lkm	Muutos %
Hattula	46	48	-2	-4 %	Asikkala	50	43	7	16 %
Hämeenlinna	345	317	28	9 %	Hollola	97	113	-16	-14 %
Janakkala	72	72	0	0 %	Hämeenkoski	12	11	1	9 %
Hämeenlinnan sk	463	437	26	6 %	Kärkölä	19	24	-5	-21 %
Forssa	66	98	-32	-33 %	Lahti	487	500	-13	-3 %
Humppila	9	9	0	0 %	Nastola	52	67	-15	-22 %
Jokioinen	25	33	-8	-24 %	Orimattila	75	80	-5	-6 %
Tammela	36	34	2	6 %	Padasjoki	13	10	3	30 %
Ypäjä	23	6	17	283 %	Lahden seutu	805	848	-43	-5 %
Forssan sk	159	180	-21	-12 %	Hartola	11	18	-7	-39 %
Hausjärvi	43	42	1	2 %	Heinola	62	77	-15	-19 %
Loppi	41	49	-8	-16 %	Sysmä	24	16	8	50 %
Riihimäki	111	152	-41	-27 %	Heinolan seutu	97	111	-14	-13 %
Riihimäen sk	195	243	-48	-20 %	PÄIJÄT-HÄME	902	959	-57	-6 %
KANTA-HÄME	817	860	-43	-5 %					
KOKO MAA	29982	31221	-1239	-4 %					

Lopettaneet yritykset 1-3 vuosineljännes 2013

Tilastokeskuksen mukaan vuoden 2013 kolmella ensimmäisellä vuosineljänneksellä toimintansa lopetti 977 yritystä Kanta- ja Päijät-Hämeen maakunnissa. Vuoden 2012 kolmeen ensimmäiseen vuosineljännekseen verrattuna lopettaneiden yritysten määrä on kasvanut 3,5 prosenttia, kun vuoden 2012 kolmella ensimmäisellä neljänneksellä toimintansa lopetti 944 yritystä. Toimialoittaisen tarkastelun perusteella eniten yrityksiä lopetti kaupan ja rakentamisen toimialoilla. Koko maassa lopettaneiden yritysten määrä kasvoi vastaavana aikana 6 prosenttia.

KUVA 5. Lopettaneiden yritysten määrä Hämeen ELY-keskuksen alueella kolmella ensimmäisellä vuosineljänneksellä 2006–2013 (Lähde: Tilastokeskus, yritysrekisteri/aloittaneet ja lopettaneet yritykset)

Vuoden 2013 kolmella ensimmäisellä vuosineljänneksellä Kanta-Hämeen maakunnassa lopetti toiminnan 425 yritystä, mikä on 2 vähemmän (0 %) kuin vuosi sitten vastaavaan aikaan. Päijät-Hämeen maakunnassa vastaavana ajankohtana lopetti 552 yritystä, mikä on 35 enemmän (7 %) kuin vuotta aiemmin. Kuntatasolla tarkasteltuna lopettaneiden yritysten määrä kasvoi vuoden 2012 vastaavasta ajankohdasta Kanta-Hämeen maakunnassa Hattulassa, Janakkalassa, Forssassa, Jokioisissa ja Tammelassa. Suhteellisesti eniten lopettaneiden yritysten määrä kasvoi Tammelassa (60 %) ja Janakkalassa (48 %). Hämeenlinnassa, Humppilassa, Ypäjällä, Hausjärvellä, Lopella ja Riihimäessä lopettaneita yrityksiä oli vähemmän kuin vuonna 2012 vastaavaan aikaan. Päijät-Hämeen maakunnassa lopettaneiden yritysten määrä nousi vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä Nastolassa, Orimattilassa ja Sysmässä. Suhteellisesti eniten lopettaneiden yritysten määrä nousi Sysmässä (700 %). Asikkalassa, Hollolassa, Hämeenkoskella, Kärkölässä, Lahdessa, Padasjoella, Hartolassa ja Heinolassa lopettaneita yrityksiä oli vähemmän kuin vuosi sitten vastaavaan aikaan.

TAULUKKO 3. Lopettaneiden yritysten määrä kunnittain Kanta- ja Päijät-Hämeen maakunnissa kolmella ensimmäisellä vuosineljänneksellä 2012-2013 (Lähde: Tilastokeskus, yritysrekisteri/aloittaneet ja lopettaneet yritykset)

KUNTA	Lopettaneita Q1-Q3/2013	Lopettaneita Q1-Q3/2012	Muutos Ikm	Muutos %	KUNTA	Lopettaneita Q1-Q3/2013	Lopettaneita Q1-Q3/2012	Muutos Ikm	Muutos %
Hattula	23	22	1	5 %	Asikkala	16	28	-12	-43 %
Hämeenlinna	161	166	-5	-3 %	Hollola	49	63	-14	-22 %
Janakkala	46	31	15	48 %	Hämeenkoski	4	6	-2	-33 %
Hämeenlinnan sk	230	219	11	5 %	Kärkölä	12	13	-1	-8 %
Forssa	53	43	10	23 %	Lahti	302	273	29	11 %
Humppila	4	10	-6	-60 %	Nastola	56	30	26	87 %
Jokioinen	11	9	2	22 %	Orimattila	36	34	2	6 %
Tammela	16	10	6	60 %	Padasjoki	9	11	-2	-18 %
Ypäjä	6	8	-2	-25 %	Lahden seutu	484	458	26	6 %
Forssan sk	90	80	10	13 %	Hartola	6	12	-6	-50 %
Hausjärvi	22	32	-10	-31 %	Heinola	48	41	7	17 %
Loppi	17	27	-10	-37 %	Sysmä	14	6	8	133 %
Riihimäki	66	69	-3	-4 %	Heinolan seutu	68	59	9	15 %
Riihimäen sk	105	128	-23	-18 %	PÄIJÄT-HÄME	552	517	35	7 %
KANTA-HÄME	425	427	-2	0 %					
KOKO MAA	15024	14218	806	6 %					

Liite 1 Aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten määrä toimialoittain Hämeen ELY-keskuksen alueen kunnissa vuonna 2012–2013

Liite 2 Lopettaneiden yritysten määrä toimialoittain Hämeen ELY-keskuksen alueen kunnissa kolmella ensimmäisellä vuosineljänneksellä 2012-2013

Lisätietoja Hämeen ELY-keskus:
Ylijohtaja Pekka Savolainen, puh. 0295 025 171
Erikoissuunnittelija Jesse Marola, puh. 0295 025 159

LIITE 1. Aloittaneiden yritysten määrä toimialoittain Hämeen ELY-keskuksen alueen kunnissa vuonna 2012-2013

TOIMIALA	Aloittaneita 2013	Aloittaneita 2012	Muutos lkm	Muutos %
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous	63	65	-2	-3 %
B Kaivostoiminta ja louhinta	3	2	1	50 %
C Teollisuus	110	115	-5	-4 %
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto	2	2	0	0 %
E Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito	4	3	1	33 %
F Rakentaminen	271	293	-22	-8 %
G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus	306	344	-38	-11 %
H Kuljetus ja varastointi	82	57	25	44 %
I Majoitus- ja ravitsemustoiminta	82	77	5	6 %
J Informaatio ja viestintä	49	50	-1	-2 %
K Rahoitus- ja vakuutustoiminta	12	9	3	33 %
L Kiinteistöalan toiminta	78	68	10	15 %
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	205	280	-75	-27 %
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	143	133	10	8 %
O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus	2	0	2	0 %
P Koulutus	40	33	7	21 %
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	67	62	5	8 %
R Taiteet, viihde ja virkistys	53	50	3	6 %
S Muu palvelutoiminta	147	176	-29	-16 %
T Kotitalouksien toiminta työnantajina	0	0	0	0 %
U Kv organisaatioiden ja toimielinten toiminta	0	0	0	0 %
X Toimiala tuntematon	0	0	0	0 %
YHTEENSÄ	1 719	1 819	-100	-5 %

Lähde: Tilastokeskus, yritys- ja toimipaikkarekister/aloitaneet ja lopettaneet yritykset

LIITE 2. Lopettaneiden yritysten määrä toimialoittain Hämeen ELY-keskuksen alueen kunnissa kolmella ensimmäisellä vuosineljänneksellä 2012-2013

TOIMIALA	Lopettaneita Q1-Q3/2013	Lopettaneita Q1-Q3/2012	Muutos lkm	Muutos %
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous	33	25	8	32 %
B Kaivostoiminta ja louhinta	0	2	-2	0 %
C Teollisuus	77	64	13	20 %
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto	0	0	0	0 %
E Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito	1	4	-3	-75 %
F Rakentaminen	175	182	-7	-4 %
G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus	184	180	4	2 %
H Kuljetus ja varastointi	57	52	5	10 %
I Majoitus- ja ravitsemustoiminta	63	60	3	5 %
J Informaatio ja viestintä	26	23	3	13 %
K Rahoitus- ja vakuutustoiminta	6	3	3	100 %
L Kiinteistöalan toiminta	28	47	-19	-40 %
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	115	115	0	0 %
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	67	58	9	16 %
O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus	0	0	0	0 %
P Koulutus	11	12	-1	-8 %
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	29	25	4	16 %
R Taiteet, viihde ja virkistys	19	28	-9	-32 %
S Muu palvelutoiminta	86	64	22	34 %
T Kotitalouksien toiminta työnantajina	0	0	0	0 %
U Kv organisaatioiden ja toimielinten toiminta	0	0	0	0 %
X Toimiala tuntematon	0	0	0	0 %
YHTEENSÄ	977	944	33	3 %

Lähde: Tilastokeskus, yritys- ja toimipaikkarekister/aloittaneet ja lopettaneet yritykset

NÄKYMIÄ | TOUKOKUU | 2014

HÄMEEN ELY-KESKUKSEN YRITYSKATSAUS

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

9.5.2014 |

www.ely-keskus.fi/julkaisut